

**Сеже авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

« 28 » март 2023 ел

№ 84

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге
жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану
мөмкинлеген тәмин итү хакында**

«Дәүләт органнары һәм жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалануны тәмин итү хакында» 09.02.2009 № 8-ФЗ Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге советы карар бирде:

1. Түбәндәгеләрне расларга:

- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген тәмин итү хакында нигезләмәне (1 нче кушымта);

- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлегенең рәсми сайтта урнаштырыла торган жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында мәгълүматлар исемлеген раслау тәртибен (2 нче кушымта);

- Арча муниципаль районының һәм аның карамагындагы оешмаларның рәсми сайтынан файдалануны тәмин итүнең технологик, программа һәм лингвистик чараларына таләпләрне (3 нче кушымта).

2. «Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген тәмин итү хакында» Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге советының 2015 елның 31 мартындагы 83 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Сеже авыл жирлеге башыгы

Р.В.Хамидуллин

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Сеже авыл жирлегә Советының
28 март 2023ел, №84
караына 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлегә
жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында мәгълүматтан файдалану
мөмкинлеген тәмин итү хакында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлегә нигезләмә (алга таба-Нигезләмә) "Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында мәгълүматка керүне тәмин итү турында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлегә жирле үзидарә органнары (алга таба –ЖҮО) эшчәнлегә турында мәгълүматка керүне оештыру тәртибен билгели.

1.2. Әлегә Нигезләмә максатлары өчен түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

- запрос- мәгълүматтан файдаланучының телдән яисә язма рәвештә, шул исәптән электрон документ рәвешендә, жирле үзидарә органына яисә аның вазыйфаи затына әлегә орган эшчәнлегә турында мәгълүмат бирү турында мәгълүмат бирү хакында мөрәжәгать итүе;

- жирле үзидарә органының рәсми сайты - электрон адресына домна исеме, хокуклары жирле үзидарә органыныкы булган ЖҮО эшчәнлегә турында мәгълүмат булган Интернет челтәрендәге сайт;

- ЖҮО эшчәнлегә турында мәгълүмат - үз вәкаләтләре чикләрендә ЖҮО яисә жирле үзидарә органнарына караган оешмалар (алга таба - ведомство буйсынуындагы оешмалар) тарафыннан төзелгән яки күрсәтелгән органнарга һәм оешмаларга кергән мәгълүмат;

- ЖҮО эшчәнлегә турындагы мәгълүматка шулай ук күрсәтелгән органнарның һәм оешмаларның структурасын, вәкаләтләрен, аларны төзү тәртибен һәм эшчәнлеген билгели торган муниципаль хокукий актлар, аларның эшчәнлегенә кагылышлы башка мәгълүмат керә;

- мәгълүматтан файдаланучы - гражданин (физик зат), оешма (юридик зат), ЖҮО эшчәнлегә турында мәгълүмат эзләүне гамәлгә ашыручы ижтимагый берләшмә. Мәгълүматны кулланучылар булып шулай ук дәүләт органнары, 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә күрсәтелгән мәгълүматны эзләүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары тора.

1.3. Әлегә Нигезләмәнең гамәлдә булуы массакуләм мәгълүмат чаралары редакцияләре запрослары буенча, массакуләм мәгълүмат чаралары турында Россия Федерациясе законнары белән жайга салынмаган өлешендә ЖҮО

тарафыннан үз эшчәнлеге турында мәгълүмат бирүгә бәйле мөнәсәбәтләргә кагыла.

1.4. Әлеге Нигезләмәнең гамәли көче түбәндәгеләргә кагылмый:

1) жирле үзидарә органнары тарафыннан эшкәртелә торган персонал мәгълүматлардан файдалана алуны тәэмин итүгә бәйле мөнәсәбәтләр;

2) жирле үзидарә органнары тарафыннан гражданныр мөрәжәгатъләрен карау тәртибе;

3) жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә үз эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү тәртибе.

1.5. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат телдән һәм документлаштырылган мәгълүмат рәвешендә, шул исәптән электрон документ рәвешендә биреләргә мөмкин.

1.6. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүмат телдән рәвештә кулланучылар кабул иткән вакытта мәгълүмат белән бирелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органнары телефоннары буенча яки вазыйфай затларның телефоннары буенча бирелә.

1.7. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат гомуи файдаланудагы элемтә челтәрләре буенча тапшырылырга мөмкин.

1.8. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану үз вәкаләтләре чикләрендә һәм ведомство буйсынуындагы оешмалар тарафыннан тәэмин ителә.

1.9. ЖҮО үз эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалануны оештыру максатларында вәкаләтле вазыйфай зат билгели.

2. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат бирүгә таләпләр

2.1. ЖҮО эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген тәэмин иткәндә төп таләпләр түбәндәгеләр:

1) бирелгән мәгълүматның дөрөслеге;

2) мәгълүмат бирү срокларын һәм тәртибен үтәү;

3) чикләнгән мәгълүматка кагылышлы белешмәләрне бирелгән мәгълүматтан алу;

4) жирле үзидарә органнары һәм ведомство буйсынуындагы оешмалар үз вәкаләтләре чикләрендә үз эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану хокукын гамәлгә ашыру өчен кирәкле оештыру-техник һәм башка шартлар булдыру, шулай ук кулланучыларга мәгълүмати хезмәт күрсәтү өчен муниципаль мәгълүмат системалары булдыру;

5) күрсәтелгән органнарының бюджет финанславын планлаштырганда жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалануны тәэмин итүгә бәйле чыгымнарыны исәпкә алу.

3. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү принциплары

3.1. ЖҮО эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан файдалануны тәэмин итүнең төп принциплары түбәндәгеләр:

1) Федераль законда каралган очраклардан тыш, ЖҮО эшчәнлеге

турындагы мәғлүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы;

2) ЖҮО эшчәнлеге турындагы мәғлүматның дәрәжәгә һәм аны вакытында бирү;

3) ЖҮО эшчәнлеге турында мәғлүматны эзләү, алу, тапшыру һәм тарату иреге теләсә нинди законлы ысул белән;

4) гражданның хосусый тормышның кагылышызылыгына, шәхси һәм гаилә серенә хокукларын үтәү, намусын һәм эшлекле абруен, жирле үзидарә органнары турында мәғлүмат биргәндә оешмаларның эш абруен, аларның эшлекле абруен яклау хокукларын яклау;

3.2. ЖҮО эшчәнлеге турында мәғлүматтан файдалану, әгәр күрсәтелгән мәғлүмат Законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче мәғлүматларга кертелгән булса, чикләнә.

4. ЖҮО эшчәнлеге турындагы мәғлүматтан файдалануны тәмин итү ысуллари

4.1. ЖҮО эшчәнлеге турында мәғлүматтан файдалану түбәндәге ысуллар белән тәмин ителә:

1) үз эшчәнлеге турында мәғлүматны массакуләм мәғлүмат чараларында бастырып чыгару (халыкка житкерү);

2) "Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәғлүматка керүне тәмин итү турында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган мәғлүматны "Интернет" челтәрендә жирле үзидарә органнары һәм ведомство карамагындагы оешмалар тарафыннан урнаштыру;

3) ЖҮО бинасында һәм шушы максатлар өчен билгеләнгән башка урыннарда үз эшчәнлеге турында мәғлүмат урнаштыру;

4) китапханә һәм архив фондлари аша ЖҮО эшчәнлеге турында мәғлүмат белән кулланучыларны таныштыру;

5) гражданның (физик затларның), шул исәптән оешмаларның (юриск затларның), ижтимагый берләшмәләренә, дәүләт органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкилләре булу, жирле үзидарәнең коллегияль органнары утырышларында;

6) жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы гарызнамә буенча алардан файдаланучыларга мәғлүмат бирү;

7) законнарда һәм (яисә) башка норматив хокукый актларда, муниципаль норматив хокукый актларда каралган башка ысуллар белән.

5. ЖҮО эшчәнлеге турында мәғлүматтан файдалану мөмкинлеген оештыру

5.1. ЖҮО мәғлүматтан файдалануны оештыру өчен тиешле структур бүлекчәләренә яисә вәкаләтле вазыйфай затларны билгели.

5.2. Әлеге бүлекчәләренә һәм вазыйфай затларның хокуклары һәм бурычлары ЖҮО регламенты, тиешле ЖҮО эшчәнлеген жайга сала торган

бүлекчэлэр һәм (яисә) башка муниципаль хокукый актлар турындагы нигезлэмэлэр белән билгеләнә.

5.3. Үзләренең эшчәнлеге турында мәгълүмат урнаштыру өчен мәжбүри медицина иминияте Арча муниципаль районының рәсми сайтынан файдалана, йә электрон почта адресларын күрсәтеп, үз сайтларын төзиләр, алар буенча мәгълүмат алучы тарафыннан сорау жиһәрелергә һәм соратылган мәгълүмат алынырга мөмкин.

6. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү формасы

6.1. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат телдән һәм документлаштырылган мәгълүмат рәвешендә, шул исәптән электрон документ рәвешендә бирелергә мөмкин.

6.3. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат телдән формада кулланучылар кабул иткән вакытта мәгълүмат белән бирелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук ЖҮО белешмә хезмәтләре телефоны аша яки ЖҮО тарафыннан бирелгән вәкаләтле вазыйфай затлар телефоннары буенча бирелә.

7. Мәгълүматтан файдаланучының хокуклары

7.1. Мәгълүматтан файдаланучының 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясында каралган хокуклары бар:

- 1) ЖҮО эшчәнлеге турында дөрес мәгълүмат алырга;
- 2) ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат алудан баш тарту;
- 3) керү мөмкинлеге чикләнгән ЖҮО эшчәнлеге турында соратып алына торган мәгълүмат алу кирәклеген нигезләмәскә;
- 4) дәүләт органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм аңа буйсынучы оешмаларның, күрсәтелгән органнарның һәм оешмаларның дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан файдалану хокукын һәм аны гамәлгә ашыруның билгеләнгән тәртибен боза торган вазыйфай затларының актларына һәм (яисә) гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата билгеләнгән тәртиптә шикаять бирергә;
- 5) ЖҮО эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан файдалану хокукын бозуга китергән зыянны законда билгеләнгән тәртиптә түләтүне таләп итәргә.

8. Массакүләм мәгълүмат чараларында жирле үзидарә органнары эшчәнлеге мәгълүматын бастырып чыгару (халыкка житкерү)

8.1. "Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматка керүне тәмин итү турында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очрактардан тыш, массакүләм мәгълүмат чараларында ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүматны Россия Федерациясенә массакүләм мәгълүмат чаралары турындагы законнары нигезендә игълан итү (бастырып чыгару) гамәлгә ашырыла.

8.2. Жирле үзидарә органы карарларын рәсми рәвештә бастырып чыгару Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлегенә Уставының 67 статьясы

нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.3. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат исемлекләре ЖҮО карары белән раслана. Исемлеккә үзгәрешләр кергү аны раслау өчен билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

8.4. Исемлеккә "дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматка керүне тәмин итү турында" Федераль закон белән каралган ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат кертелергә тиеш.

8.4. Мәгълүматны рәсми сайтта урнаштыруның вакытлычалыгы, кулланучылар тарафыннан үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен мәгълүмат белән үз вакытында гамәлгә ашыруны һәм яклауны тәмин итүче мәгълүматны яңарту сроклары, күрсәтелгән мәгълүматны урнаштыруга башка таләпләр элге карар белән билгеләнә.

8.5. ЖҮО күрсәтелгән органнар биләгән биналарда һәм бу максатлар өчен бүлеп бирелгән башка урыннарда кулланучыларны үз эшчәнлеге турында мәгълүмат белән таныштыру өчен шундый ук билгеләнештәге мәгълүмат стендлары һәм (яки) башка техник чаралар урнаштыра. 8.5. Күрсәтелгән органнар биләгән биналарда һәм бу максатлар өчен бирелгән башка урыннарда ЖҮО кулланучыларны үз эшчәнлеге турында агымдагы мәгълүмат белән таныштыру өчен шундый ук билгеләнештәге мәгълүмати стендлар һәм (яисә) башка техник чаралар урнаштыра.

Күрсәтелгән мәгълүматта түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) гражданның (физик затларны), шул исәптән оешмалар (юридик затлар), ижтимагый берләшмәләр, дәүләт органнары һәм ЖҮО вәкилләрен кабул итү тәртибен дә кертәп, ЖҮО эше тәртибе;

2) ЖҮО нан мәгълүмат алу шартлары һәм тәртибе.

9. Интернет челтәрендә үз эшчәнлеге турында мәгълүмат урнаштыру

9.1. Жирле үзидарә органнары үз эшчәнлекләре турында мәгълүматны урнаштыру өчен "Интернет" челтәреннән файдаланалар, анда Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләр нигезендә төзелгән электрон почта адресларын күрсәтеп, соратып алына һәм соратып алына торган мәгълүмат алынган булырга мөмкин. Мондый оешмалар карамагында булган жирле үзидарә органнары карары буенча ведомство буйсынуындагы оешмалар, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш, рәсми сайтлар төзиләр. Жирле үзидарә органнары һәм аңа буйсынучы оешмалар рәсми сайтлар булдыра алмаган очракта, аларның эшчәнлеге турындагы мәгълүмат, аның чикләрендә тиешле муниципаль берәмлек урнашкан яки тиешле ведомство буйсынуындагы оешма урнашкан булса, Татарстан Республикасының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин. Муниципаль районга керүче жирле үзидарә органнары һәм оешмаларның ведомство буйсынуындагы жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат шушы муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин. Федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнарының һәм (яисә) ведомство буйсынуындагы оешмаларның берничә рәсми сайты урнаштырылган бердәм портал булдыру каралырга мөмкин.

10. Жирле үзидарэ органнары биналарында һәм шул максатлар өчен билгелэнгән башка урыннарда үз эшчәнлеге турында мәгълүмат урнаштыру

10.1. ЖҮО эшчәнлеге турында агымдагы мәгълүмат белән танышу өчен жирле үзидарэ органнары бинасында мәгълүмати стендлар урнаштырыла, "Интернет" челтәренә тоташу пунктлары төзелә.

10.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пункты нигезендә урнаштырыла торган мәгълүматта түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) жирле үзидарэ органнарының эш тәртибе, гражданны (физик затларны), шул исәптән оешмалар (юридик затлар), ижтимагый берләшмәләр вәкилләрен кабул итү тәртибен дә кертеп;

2) жирле үзидарэ органнарыннан мәгълүмат алу шартлары һәм тәртибе;

3) кабинетларының номерларын күрсәтеп, жирле үзидарэ органнары хезмәткәрләренә телефоннары исемлеге;

4) муниципаль учреждениеләр житәкчеләренә телефоннары исемлеге;

5) жирле үзидарэ органнары житәкчеләренә, аның урынбасарларының шәхси мәсьәләләре буенча гражданны кабул итү графигы.

11. Гражданның (физик затларның), шул исәптән оешмаларның (юридик затларның), ижтимагый берләшмәләренә, дәүләт органнарының һәм жирле үзидарэ органнарының жирле үзидарәнәң коллегияль органнары утырышларында катнашуы.

11.1. Жирле үзидарәнәң коллегияль органнары утырышларын уздырганда Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә аларда гражданның (физик затларның), шул исәптән оешмаларның (юридик затларның), ижтимагый берләшмәләренә, дәүләт органнарының һәм жирле үзидарэ органнарының вәкилләре булу мөмкинлеге тәмин ителә.

12. Кулланучыларга жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турындагы запрос буенча мәгълүмат бирү тәртибе

12.1. Язма рәвештә төзелгән һәм жирле үзидарэ органнарына кергән, шулай ук Интернет челтәре буенча рәсми сайтта күрсәтелгән электрон почта адресы буенча кергән мөрәжәгатьләренә теркәүне һәм әлеге гарызнамәләргә вақытында жавапларны Сеже авыл жирлеге башкарма комитеты секретаре үз вақытында тикшереп тора.

12.2. Запрос буенча ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат соратып алына торган яисә соратып алына торган мәгълүмат бирелгән яисә күрсәтелгән мәгълүматны бирүдән нигезле баш тарткан сорауга жавап рәвешендә бирелә. Мөрәжәгатькә жавапта жирле үзидарэ органының исеме, почта адресы, жавабын имзалаган зат вазыйфасы, шулай ук сорауга жавап реквизитлары (теркәү номеры һәм датасы) күрсәтелә.

12.3. Массакүләм мәгълүмат чараларында басылып чыккан яисә рәсми

сайтларда урнаштырылган жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат соратып алганда, жирле үзидарә органы гарызнамәгә җавап итеп, соратып алына торган мәгълүмат басылып чыккан массакуләм мәгълүмат чарасы исемең, чыгу датасын һәм номерын һәм соратып алына торган мәгълүмат урнаштырылган рәсми сайтның электрон адресын күрсәтеп чикләнергә мөмкин.

12.4. Соралган мәгълүмат чикләнгән мәгълүматка карый торган очракта, сорауга җавапта әлеге мәгълүматка керү мөмкинлеге чикләнгән актның төре, исеме, номеры һәм кабул итү датасы күрсәтелә. Соратылган мәгълүматның бер өлеше чикләнгән мәгълүматка керсә, ә калган мәгълүмат һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны алса, жирле үзидарә органы, чикләнгән мәгълүматтан тыш, соралган мәгълүматны бирергә тиеш.

12.5 Запроска җавап жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри теркәлергә тиеш.

12.6. Язма рәвештә соратуга карата күрсәтелгән таләпләр һәм аңа җавап Интернет челтәре буенча жирле үзидарә органына кергән сорауга, шулай ук мондый запроска җавапка карата кулланыла.

13. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү мөмкинлеген юкка чыгара торган нигезләр

13.1. 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законның 20 статьясына ярашлы рәвештә, "Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматка керүне тәмин итү турында" нигезендә ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат, әгәр:

- 1) запрос эчтәлеге ЖҮО эшчәнлеге турында соратып алына торган мәгълүматны билгеләргә мөмкинлек бирми;
- 2) гаризада почта адресы, электрон почта адресы яисә сорауга җавап жибәрү өчен факс номеры яисә сорауны юллаган мәгълүмат белән элементгә керергә мөмкин булган телефон номеры күрсәтелмәгән;
- 3) соратып алына торган мәгълүмат запрос кергән ЖҮО эшчәнлегенә кагылмый;
- 4) соратып алына торган мәгълүмат чикләнгән мәгълүматка керә;
- 5) соратып алына торган мәгълүмат элегрәк мәгълүматтан файдаланучыга бирелгән;
- 6) запроса мәжбүри медицина иминияте кабул иткән актларны хокукий бәяләү, мәжбүри медицина иминияте яки ведомство оешмаларының эшчәнлеген анализлау яисә запрос биргән мәгълүматның хокукларын яклауга турыдан-туры бәйле булмаган башка аналитик эш уздыру турындагы мәсьәлә куела.

2. Әгәр әлеге мәгълүмат массакуләм мәгълүмат чарасында басылып чыккан яисә Интернет челтәрендә урнаштырылган булса, мәжбүри медицина иминияте үз эшчәнлеге турында мәгълүмат бирмәскә хокуклы.

3. ЖҮО эшчәнлеге турында мәгълүмат биргән өчен түләү, әгәр соратыла торган һәм алынган мәгълүмат күләме Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мәгълүмат күләменнән артып китсә, запрос буенча

бирелгэн очракта алына. Түлөү алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

4. Әлеге статьяның 1 өлешендә каралган очракта, мәгълүматтан файдаланучы тарафыннан соратыла торган документларның һәм (яисә) материалларның күчермәләрен әзерләү чыгымнары, шулай ук аларны почта аша жиберүгә бәйле чыгымнар түләнә.

14. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану тәртибен бозган өчен җаваплылык

1. ЖҮО эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан файдалану хокукын боза торган ЖҮО карарларына һәм аларның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата югарырак органга яисә судка шикаять белдерелергә мөмкин.

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл
жирлегенең рәсми сайтларда урнаштырыла торган жирле үзидарә
органны эшчәнлеге турында мәгълүмат исемлеген раслау тәртибе**

1. Жирле үзидарә органны эшчәнлеге турында мәгълүмат исемлеге Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге советы карары белән раслана.

2. Жирле үзидарә органны эшчәнлеге турында рәсми сайтларда урнаштырыла торган мәгълүмат, жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә бәйле рәвештә түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) жирле үзидарә органны турында гомуми мәгълүмат, шул исәптән:

1.1) жирле үзидарә органнының исеме һәм структурасы, почта адресы, электрон почта адресы, жирле үзидарә органны телефон номерлары;

1.2) жирле үзидарә органнының вәкаләтләре, бурычлары һәм функцияләре турында белешмәләр, шулай ук әлеге вәкаләтләрне, бурычларны һәм функцияләрен билгеләүче законнар һәм башка норматив хокукый актлар исемлеге;

1.3) ведомство буйсынуындагы оешмалар исемлеге, аларның бурычлары һәм функцияләре турында белешмәләр, шулай ук почта адреслары, электрон почта адреслары (булган очракта), ведомство буйсынуындагы оешмаларның белешмә хезмәтләре телефоннары номерлары;

1.4) жирле үзидарә органны житәкчеләре, аның урынбасарлары, ведомство буйсынуындагы оешмаларның (фамилиясе, исеме, ата исеме, шулай ук күрсәтелгән затлар ризалыгы белән алар турында башка белешмәләр) (булган очракта);

1.5) жирле үзидарә органны карамагындагы оешмаларның мәгълүмат системалары, белешмәләр банклары, реестрлар, регистрлар исемлекләре;

2) норматив хокукый актлар чыгару турында мәгълүмат, шул исәптән:

2.1) муниципаль хокукый актлар, аларга үзгәрешләр кертү, аларны үз көчләрен югалткан дип тану, суд тарафыннан аларны гамәлдә түгел дип тану турындагы белешмәләрне, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда муниципаль хокукый актларны дәүләт теркәве турында белешмәләрне керттеп;

2.2) муниципаль хокукый актлар проектлары текстлары;

3) муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар турында Россия Федерациясенә контракт системасы турындагы законнары нигезендә муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар турында мәгълүмат;

4) административ регламентлар, муниципаль хезмәт күрсәтүләр

стандартлары;

5) законнар һәм башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар нигезендә жирле үзидарә органнары тарафыннан карауга кабул ителә торган мөрәжәгатьләрнең, гаризаларның һәм башка документларның билгеләнгән формалары;

6) муниципаль хокукый актларга шикаять бирү тәртибе;

7) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә рәсми сайтларда урнаштырылырга тиешле жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында башка мәгълүмат;

8) жирле үзидарә органнары, ведомство буйсынуындагы оешмалар үз вәкаләтләре чикләрендә уздырган тикшерүләрнең нәтижәләре турында, шулай ук ведомство буйсынуындагы оешмаларда жирле үзидарә органнарында уздырылган тикшерүләрнең нәтижәләре турында мәгълүмат;

9) жирле үзидарә органнары житәкчеләренең рәсми чыгышлары һәм гаризалары текстлары;

4) статистик мәгълүмат, шул исәптән:

4.1) жайга салу жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кергән икътисади, социаль һәм тереклек эшчәнлегенә башка өлкәләренә торышын һәм үсеш динамикасын характерлаучы статистик күрсәткечләр һәм нәтижәләр;

4.2) бүлеп бирелә торган бюджет акчаларының жирле үзидарә органнары, ведомство буйсынуындагы оешмалар тарафыннан файдалану турында белешмәләр;

4.3) оешмаларга һәм шәхси эшкуарларга бирелгән ташламалар, кичектерүләр, өлешләп түләү турында, жирле бюджетка түләүләр буенча бурычларны исәптән чыгару турында белешмәләр;

5) кадрлар белән тәэмин итү турында мәгълүмат, шул исәптән:

5.1) гражданның муниципаль хезмәткә керү тәртибе;

5.2) жирле үзидарә органнарында булган муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфалары турында белешмәләр;

5.3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә кандидатларга карата квалификация таләпләре;

5.4) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә конкурсларның шартлары һәм нәтижәләре;

5.5) жирле үзидарә органнарында вакантлы вазыйфаларны биләү мәсьәләсе буенча мәгълүмат алырга мөмкин булган телефоннар номерлары;

6) жирле үзидарә органнарының гражданны мөрәжәгатьләре белән эшләве турында мәгълүмат, шул исәптән:

6.1) гражданны кабул итү тәртибе һәм вакыты, әлеге эшчәнлекне жайга сала торган актларны күрсәтеп, аларның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе;

6.2) вәкаләтләренә гражданны кабул итүне оештыру кертелгән вазыйфа затларның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, аларның мөрәжәгатьләрен карауны тәэмин итү, шулай ук белешмә характердагы мәгълүматны алырга мөмкин булган телефон номеры;

6.3) гражданны мөрәжәгатьләренә күзәтүләр, шулай ук әлеге мөрәжәгатьләргә карау нәтижәләре һәм кабул ителгән чаралар турында гомумиләштерелгән мәгълүмат.

7) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә рәсми сайтларда урнаштырылырга тиешле жирле үзидарә органнары эшчәнлегендә турында башка мәгълүмат.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аңа буйсынган оешмалар эшчәнлегендә турында мәгълүматлар исемлегендә расланганда, мәгълүматны рәсми сайтларда урнаштыру вакыты билгеләнә, моңа аны яңарту сроклары, кулланучылар тарафыннан үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыруның һәм яклауның үз вакытында булуын тәмин итә торган ачык белешмәләр рәвешендә урнаштырыла торган мәгълүмат керми.

**Арча муниципаль районының һәм аның карамагындагы оешмаларның
рәсми сайтынан файдалануны тәэмин итүнең технологик, программа һәм
лингвистик чараларына таләпләр**

1. Рәсми сайттан (алга таба - сайт) файдалануны тәэмин итүнең технологик һәм программа чаралары муниципаль берәмлек һәм аның ведомствосындагы оешмалар һәркем файдалана алырлык программа тәэмин ителеше нигезендә сайтта урнаштырылган мәгълүмат белән танышу өчен кулланучыларның файдалана алуын тәэмин итәргә тиеш.

2. Сайтны карау өчен әлеге максат белән технологик һәм программа чараларының махсус төзелгән кулланучыларның компьютерында урнаштыру күздә тотылырга тиеш түгел.

3. Кулланучыга сайт структурасы турында күрсәтмә мәгълүмат бирелергә тиеш.

4. Сайтны алып баруның технологик һәм программа чаралары түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш:

а) технологик чаралар һәм портал һәм сайтлар алып баруны программа белән тәэмин итү ярдәмендә башкарылган операцияләрне исәпкә алуның электрон журналларын алып бару;

б) мәгълүматны резерв чыганагына көн саен күчереп алу, аны әлеге чыганактан торгызу мөмкинлеген тәэмин итә торган резерв чыганагына;

в) мәгълүматны юк итүдән, модификацияләүдән һәм аңа керүне блоклаудан, шулай ук мондый мәгълүматка карата хокуксыз башка гамәлләрдән яклау;

г) порталда һәм сайтларда урнаштырылган мәгълүматны аны беренчел урнаштырган көннән алып 5 ел дәвамында саклау.

5. Сайтта мәгълүмат рус һәм татар телләрендә урнаштырылырга тиеш.

Чит ил юридик затларының исемнәрен, физик затларның фамилияләрен һәм исемнәрен латин алфавиты хәрефләрен кулланып күрсәтү рөхсәт ителә.